

Suriye'deki Çin'in askeri stratejisi İleriye sürülen değişimler ve yansımaları

Durum
Tahmini

Ayham Maqdisy Al-Khatib

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Jusoor Araştırma Merkezi Ortadoğu bölgesinde, ezellikle Suriye ile bağlantılı meselelerde, siyasi toplumsal ekonomi ve kanuni alanlarında çalışmalar bilgiler ve araştırmalar yayınlayan, devletin çeşitli uzmanlık alanlarından karar sahiplerine, yetkililere, kalkınma alanında çalışanlara bölge meseleleri ile ilgili dengeli kararlar almalarında onlara gerçekçi ve net verilere dayanan bilimsel raporlar sunan bağımsız uzman kurumdur.

yayın hakları Jusoor Araştırma Merkezine aittir  2016

TURKEY-Gaziantep

info@jusoor.co
www.jusoor.co

İndeks

Önsöz.....	3
Çin'in askeri stratejisinde neden olan dönüşmeler.....	4
Çin'in ulusal güvenlik konusunda Suriye Türkistan tehdidi.....	7
Suriye dosyasında aktörlerin, Çin'in askeri etkilerin yansıması	9

Önsöz

Suriye krizinde Çin'in pozisyonu, Suriye'deki olayların seyrinde doğrudan etkili değildi, ve kendisi Suriye dosyasında rolünü güçlendirmeye yönelik dikkatli hareket etmektedir, Suriye sorununa siyasi bir çözüm bulmak için uluslararası siyasi çabaların sınırlı ölçüde desteklemiştir bununla birlikte dolaylı olarak rejime askeri ve diplomatik destek vermiştir ve güvenlik Konseyinde Suriye'deki olayların seyri ile ilgili kararlara karşı dört kez veto hakkını kullanarak göstermiştir, bu kararların çabaları öyle ya da böyle Suriye rejimini kınamaktı, 2011 yılında ABD destekli Avrupa'nın önerisine ilk oy olarak karşı çıkmıştı ve bu kararda Suriye'deki rejime karşı çıkan protestoları bastırmaktan dolayı rejimi kınamaktı ve bunun ardından 2012 yılında, Çin'in Suriye'de olan iktidar rejimin değişme talebi eden bir karara karşı veto hakkı kullanmıştır, aynı yılda rejime karşı şehirlerde ve bölgelerde yapılan protestolardan¹ dolayı askeri güçleri ve araçları geri çekmez ise kendisini cezalandırmak amacıyla, rejimi tehdit eden bir karar karşı çıkmıştır, ayrıca Çin'in son veto kullanması 2014 yılında olmuştu ve bu kullanmanın nedeni Suriye'de işlenen savaş suçlarını uluslararası² ceza Mahkemesi'ne başvurmayı hedefleyen bir karara karşı çıkmıştı.

Askeri olarak Çin, Suriye'de askeri faaliyetini dikkatli bir şekilde güçlendirmek istemiştir, 14/08/2016/ tarihinde Amiral: Juan Yuvi Şam'ı ziyaret ederek Suriye rejiminin yetkilileri ile görüşerek rejim güçlerini eğitim programları ve Çin ordusu³ tarafından insani yardım desteği vermek içindir.

Bu hareketlik ilk olarak olmamıştır, 2015 yılının sonunda basında çıkan haberlerde Çin tarafından Suriye'ye askeri gemiler göndererek bu gemilerde Suriye⁴ rejimine destek verecek askeri danışmalar bulunmaktadır. Ancak Pekin hükümeti bu bilgileri⁵ reddetmiştir ama yine de Pekin'in Suriye'de daha fazla askeri faaliyetlerini arttırmak hakkında bir işaret olarak dikkat çekmiştir, özellikle geçen yıldan çıkarılmış olan

¹ <https://goo.gl/rly3nA>

Suriye konusunda Rus ve Çin'in üçüncü vetosu 20/07/2012/

² <https://goo.gl/J2ravx>

Rusya ve Çin vetosu, Suriye dosyasını uluslararası cezalara sevk etmek için 22/05/2014/

³ <https://goo.gl/VWcn9p>

Üst düzey Çinli subay Suriye'yi ziyaret etmesi 18/08/2016/

⁴ <https://goo.gl/wU7Tu8>

China's military advisers heading to Syria to help fight ISIS'. RT, 28-9-2015. URL:

⁵ <https://goo.gl/W0lCbE>

Report: "China says not planning to send military ships to Syria". Reuters, 14-10-2015. URL:

beyaz kağıdın Çin'in askeri strateji belirlemiştir, enerjinin güvenliği ve savunmanın etkinliği hakkında askeri dış ilişkileri güçlendirmek gerektir ve ulusal⁶ güvenliğin korunması için terörle mücadele etmek gerektir.

Pekin Suriye'de askeri faaliyetlerini arttırmak için çeşitli nedenlerden başlamıştır, bu nedenlerin en önemlisi, Suriye'de gelişen Türkistan savaşçıların etkisini azaltmak ve muhalif güçlerin yanında savaşanlarda çünkü bunların çoğu Uygur kökeninden olmasındandır, çoğunlukla bunlar Çin'de Şingyang bölgesinde yaşamaktalar ve kendiler Çin'in ulusal güvenliğini tehdit eden bir terör faaliyetleri olduklarını sayılmaktadır. Suriye rejimine destek vermek için müdahale eden Çin'in stratejik müttefiki olan Rusya ile bu durumda kesişmektedir ve terörle mücadele etmek için bir bahanedir, Suriye'de askeri operasyonların yoğunlaşması hedefinden dolayı iki tarafın askeri ortaklık olasılığı hakkında bir şüphe olmuştur, ama Çin Rusya'nın Suriye'de⁷ askeri çabalarını desteklemiştir.

Çin'in askeri stratejisinde neden olan dönüşmeler

Enerji güvenliği, Çin'in askeri stratejisinde önemli bir ayak olmuştur, çünkü ekonomik geliştirmesinde artışına karış gelen riskleri azaltmak için çaba göstermiştir ve gerekli enerji kaynakların sağlamak gerektir özellikle geliştirmenin devamı için petrol kaynakları.

Çin ABD'den sonra büyük petrol ithalatçı olarak sayılmaktadır, 2015 yılında Çin'in günlük petrol ithalat oranı 6,7 milyon varil⁸. Ama gelecek yıllarda bu oran artabilir ve daha fazla petrol ithalatı edebilir, bu nedenle Çin devralarak ihtiyaçlarını karşılamak için enerji üreten ülkeler ile Rusya, İran, Suudi Arabistan ve Ortadoğu Arap ülkeleri gibi çeşitli ekonomik ortaklıklar kurmuştur, ayrıca Pekin ekonomik faaliyetlerini genişletmek için yeni ipek yolu üzerinden uygulamak istemiştir, ekonomik işbirliğini güçlendirmek nedeniyle eski deniz yollarından bir ağ kurarak uluslararası bağlantıları teşvik etmek ve bir deniz İpek yolunu oluşturmaktır istemiştir. Bu yol Asya, Afrika ve Avrupa kıtaları arasında bağlayacaktır ve 65

⁶ <https://goo.gl/mPJyYt>

Full text: China's Military Strategy. China Daily, 26-5-2015. URL

⁷ <https://goo.gl/Wm7k0X>

Çin Suriye'de Rusya'nın çabalarını destekliyor 04/12/2015

⁸ <https://goo.gl/a1GXRt>

Çin Rusya ham petrol ithalatçıları ön planda yer almaktadır 14/03/2016/

⁹ülkeden geçecektir, bunlardan biri Suriye olarak orta Asya ve Kafkaslardan Avrupa'ya ve Körfez ülkelerine bir düğüm trafiği sayılmaktadır, böylece başta petrol olmak üzere Çin'in çeşitli enerji ihtiyacını yeni İpek Yolu'ndan temin edecektir, ek olarak daha fazla ülkeyi kapsayacak bir şekilde İhracat pazarını da genişleterektir.

Öte yandan Pekin enerji güvenliği ile ilgili riskleri azaltmaya yönelik, önceki planı desteklemeye çalışacaklar gibi görünerek Çin'e ulaşan kara ve deniz ithalat yollarında askeri varlığını güçlendirmek, bu durum Çin'in askeri stratejisi, enerji güvenliği ile bağlantılı olduğunu açık bir şekilde gösterilmektedir ve Çin buna doğru yönelerek 2005 yılında Pakistan'ın Arap Denizi'ne bakan ve Hürmüz boğazına yakın olan ve %40 dünya¹⁰ petrol tüketicileri üzerinden geçen, Koadar şehrinde bir liman inşasını finanse etmiştir, ve sonra limanın yönetimi Çine verilerek 2013¹¹ yılında Pakistan hükümeti tarafından bir sunum sonrasında askeri deniz üssü kurmuştur, bu adım Pekin tarafından atılan en önemli stratejik adımlardan olarak görülmüştür, ve bu deniz üssü geçen gemilerin güvenliğini güvence altına almasını sağlamış ve bölgede Hint ve ABD askeri deniz hareketlerini izlemesini sağlamıştır.

Çin şimdilik Cibuti'de bir askeri üs kurmayı hedeflemiştir, iki hükümet arasında imzalanan bir anlaşmaya göre bu üs 2017 yılında faaliyete geçecektir ve Çin, yaklaşık 10 bin askeri yağacaktır, bu üs bir stratejik olarak önemi vardır çünkü Cibuti'nin Bab el-Mandab'a bakan bir yerdir, ve o bölgede ABD'nin, Japonya'nın, İtalya'nın ve Fransa¹²'nin askeri üsler bulunmaktadır, böylece Pekin özellikle ABD olarak askeri faaliyetleri gözetleyebilir, ve Çin'e Arap körfezlerinden, Arap denizi üzerinden ve Afrika'dan gelen gemilerin yolunu güvence altına almayı sağlayacaktır.

İthalat kara yollarını güvence altına alma hakkında, diğer taraftan Çin'in bir yandan Rusya ile diğer yandan İran ile ortalığın önemi vurgulanmaktadır, İran ile ortaklığı Pekin için öncelik taşımaktadır çünkü İran toprakları Asya ülkelerine ve Arap körfez ülkelerine ulaşım bir düğüm olarak sayılmaktadır ve bunun ötesinde İran Çin¹³ için önemli bir petrol

⁹ <https://goo.gl/BPHpcC>

İpek yolu nedir 21/02/2016/

¹⁰ <https://goo.gl/8qRnHP>

Pakistan'da Çin deniz üssü 11/05/2011/

¹¹ <https://goo.gl/6NkyMH>

Pakistan'da Çin'in deniz üssü ABD'yi ve Hindistan'ı endişelenmektedir 18/02/2013/

¹² <https://goo.gl/Ejmvwi>

Suudi Arabistan ve Çin Cibuti askeri üsler kurmak için yarışıyor 2016-8-19

¹³ <https://goo.gl/1sNblc>

Çin, İran'ın petrol ihracatı yüzde 20 artacak 2016-6-2

ihracatçısı olarak sayılmaktadır, yani İran Çin'in stratejisine göre çifte yol temsil etmektedir ve bu nedenle kendileri ile ilişkileri güçlendirmek için öncelik taşımıştır, ayrıca İki ülke arasındaki ekonomik ve askeri işbirliğinin desteklenmesi yoluyla, Çin kısa ve orta vadede bu ilişkileri güçlendirebilir, özellikle Suriye'ye askeri müdahalesi sonrasında ve nükleer programı konusunda ekonomik yaptırımlarla karşı karşıya gelmesinden dolayı İran'ı olumsuz etkileyen askeri ve ekonomik gücünü desteklemek için arzuları bulunmaktadır. Diğer anlamda, herhangi bir askeri ve ekonomik tehdidi, Çinin enerji güvenliğini İran tarafından büyük şekilde tehdit edebilir, bu tehditleri uzaklaştırmak ve önlemek için, Çin İran ile ortaklığını geliştirmekle çaba göstermiştir özellikle askeri işbirliği alanında.

Askeri faaliyet ve enerji kaynakları olarak Rusya ve Çin arasındaki ilişkiler konusunda, Çin Rus petrolünün¹⁴ ilk ithalatçı olarak sayılmaktadır, Rusya Çin'e petrol üreten ülkelerden yakın olduğunu nedeniyle daha düşük bir maliyetle ve daha kısa zamanda kara ve deniz yolları aracılığı ile petrol ithalatı vermektedir, bu yüzden Çin Rusya ile ortaklık düzeyini güçlendirmek veya her düzeyde aktif tutmak için göstermiştir, İki ülke arasındaki askeri faaliyetler hakkında askeri tatbikatlar koordinasyonu tarafında büyüme göstermektedir son zamanlarda Çin'in¹⁵ güneyinde Guangdong bölgesinde ve Doğu (Tışanjciyang) sularında askeri tatbikatlar yapmışlardır, aynı zamanda 2015¹⁶ yılının ortalarında Akdeniz'de ortak manevraların uygulanmışlardır. İlişkiler sadece askeri işbirliği manevralar ile sınırlı değildir, nitekim Rusya Çin'e¹⁷ silah ihracatı yapan en önemli ülkelerden biri sayılmaktadır.

Sonuçta Rusya ve İran, Çin cumhuriyetinin en önemli müttefikleridir. görünen o ki Çin'in askeri stratejisi bu iki devletle genişlemeye yönelik adımlar atmaya zemin hazırlamaktır .

Rusya ve İran'ın faaliyetleri ile ilgili Suriye'de de askeri koordinasyonda dahil olmak üzere içermeleri muhtemeldir, ve Çin askeri işbirliğini güçlendirmek amacıyla bir Amiral tarafından Şam'a ziyaret etmiştir, Pekin müttefikleriyle birlikte Suriye'de girişimi ulusal çıkarların korunma

¹⁴ <https://goo.gl/a1GXRt>

Çin, Rus ham petrol ithalatçılarını ön planda yer almaktadır 2016-3-14

¹⁵ <https://goo.gl/PkpZeV>

Çin ve Rusya ortak deniz tatbikatları .2016-9-11

¹⁶ <https://goo.gl/LYxDjO>

Akdeniz'de ortak Rus-Çin deniz tatbikatların başlangıcı .2015-5-17

¹⁷ <https://goo.gl/jQgNk3>

Küresel silah .. Rusya'nın ikinci kaynağı...Hindistan .2015-3-

fırsatlarını güçlendirmekle görülmektedir, ancak Çin bir savunma devleti sayılarak bu durumda aktif savunma stratejisine ipoteklidir, ve Çin hükümeti tarafından sunulan ve askeri stratejisini çizen beyaz kağıda göre kendisine saldırılırsa saldırmayacaktır, Çin uluslararası ekonomik ilişkilerin yapısını etkileyemeyecek bir şekilde Suriye’de dikkatli bir ölçüde Çin’in askeri faaliyetlerini arttırmayı beklenmektedir, özellikle Suriye rejimin başı olan Beşar El-esad’ın gitmesini isteyen ülkeler ve Suriye’de Rus ve İran girişimine karşı olan ülkeler.

Çin’in ulusal güvenlik konusunda Suriye Türkistan tehdidi

Türkistan bölgesi Asya doğusunda ikiye ayrılmaktadır, doğu Türkistan ve batı Türkistan, doğu Türkistan bilinen Şinjingyang bölgesinde Çin bu bölgeyi 1949¹⁸ kendi topraklarına katmıştı, batı Türkistan, Türkmenistan, Kazakistan, Özbekistan, Tacikistan, Kırgızistan batı ülkeleri kapsamaktadır ve kökenleri farklı¹⁹ kabilelerden Türkistan, Türk kökenli nüfus geri dönmektedir.

Çin’in (doğu Türkistan) Şinjingyang bölgesinde Müslüman Uygurlular çoğunluk temsil etmektedir, 1949 yılında bölgeyi Çin topraklarına katılmasına karşı durmuşlardı, ve Çin hükümeti bölge nüfusu ile ilgili davranışlarına karşı halk çeşitli protestolar yapmışlardı, Çin’in yıllardan²⁰ beri halka karşı izlemiş olduğu baskıcı politikanın sonucunda bu protestolar Çin hükümeti ile çatışmalara dönmüştü, bu yüzden radikalleşme gösterilmeye neden olmuştur, çünkü Uygurluların çoğu Müslümanlardan oluşmaktadır ve doksanlı yıllarda Çeçenistan ve Afganistan’da cihatçı gruplardan etkilenmişleri, sonra 1993 yılında bölgede ilk silahlı bir cihatçı grup (doğu Türkistan İslami hareketi) göstermişlerdi, ve bu grup doğu Türkistan’da(Şinjingyang) bir İslam devletinin kurulması için bir çağrıda bulunmuştu ve Hasan Hahsum hareketin²¹ liderliğini devir aldıktan sonra, grup 1997 yılında geçek

¹⁸<https://goo.gl/QjwMVW>

Suriye’de savaşan Uygurlar.2012-10-

¹⁹<https://goo.gl/LFKNIId>

Turkestan, English Oxford Living Dictionary. URL:

²⁰<https://goo.gl/CoQhAf>

Report: “Why is there tension between China and the Uighurs?”. BBC, 26-9-2014. URL:

²¹<https://goo.gl/dCS3bU>

Report: “China :The Evolution of ETIM”. Stratfor, 13-5-2008. URL:

faaliyetlerini başlatmıştı, Hasan Mahsum Afganistan'a gidip El-kaide liderleri ile orda koordinasyon yapmıştı, doğu Türkistan hareketi Uygur gençlerini saflarında savaştırmak için çaba göstermişlerdi, yıllar sonra 2003te²² hareketin lideri Hasan Masum bir hava saldırısı sonucunda öldürülmüştü, ve Çin hükümeti Şinjingyang bölgesinde sık güvenlik önlemleri yaparak hareketin faaliyetlerini azaltmaya başlamıştı, ve hareketi Çin, Rusya, birleşmiş milletler ve ABD²³ terör listelerine eklemişti.

Nitekim Türkistan hareketinin faaliyetleri hakkında yansımalar olmuştu ve özellikle doğu Türkistan hareketinin doğuda hareketi, son zamanlarda Kırgızistan başkenti Bişkek²⁴te Çin Büyükelçiliğine saldırı düzenlemişti, ve bu Çin'de güvenliğini tehdit tırmanması anlama gelmektedir ve Suriye muhalifleri ile birlikte savaşmak için 1500 -1000 Uygur savaşçı Çin'den Suriye'ye²⁵ gittiği tahmin edilmektedir, ve 2015 yılında muhalifler Suriye kuzeyinde olan İdlip şehrinin Jisr Elşugur bölgesini ele geçirdiğinde onların rolü açıkça ortaya çıkmıştır ve elde edilmesinde önemli bir rolleri vardı. ²⁶

Çin hükümetinin seçeneklerine göre, hareketin faaliyetlerine daha etkin bir şekilde karşı gelmek için ve Çin'in ulusal güvenliğini tehdit aşamasına geldiğinden dolayı, Türkistanlıların faaliyetleri azaltmak için ve Suriye'de yada Çin'de veya faaliyet gösterdiği başka bölgelerde ve batı Türkistan bölgesinde kendilerini gözetlemek için, Çin'in askeri çabalarını çoğaltmak ve müttefikleri ile koordinasyon yapabilir, bu yüzden Pkin hükümeti ulusal güvenliğini korumak için birçok zorluklar ve engeller önünde kendilerini bulmaktadır, aktif savunmasının belirtilenlere göre Çin'in askeri stratejide bize(Çin) saldırmazlarsa saldırmayız, ama bize saldırırlarsa kesinlikle kontra atak saldırısı yapabiliriz, bu stratejide saldırı yapmamızı bize izin verebilir veya Suriye rejimi ile faaliyetlerini koordine sağlayan Rusya ile birlikte askeri danışmanlar göndererek katılabiliriz. Çin'de son zamanlarda güvenlik donanımları 21 yeni parça olarak Şinjingyang bölgesinde test etmiştir ve bölgedeki²⁷ güvenlik denetimini

²² <https://goo.gl/hO18XZ>

Çin'in güneyinde "Doğu Türkistan İslam örgütü .. El Kaide müttefikleri 2015-4-2

²³ <https://goo.gl/rmJUJU>

Doğu Türkistan İslami Hareketi hakkında... Soru ve cevap 2013-11-

²⁴ <https://goo.gl/6kVj22>

Kırgızistan: Çin Büyükelçiliğinde Bişkek saldırı için Doğu Türkistan İslami Hareketi sorumludur

²⁵ <https://goo.gl/iiCSov>

Report: "The East Turkestan Islamic Movement". Modern Diplomacy, 30-5-2016. URL

²⁶ <https://goo.gl/AJiybN>

Türkistan İslam Partisi, yeni bir grup Kuzey Suriye'de büyük operasyon yürütmektedir.2015-9-22

²⁷ <https://goo.gl/XqZ5L>

Çin terörle mücadele etmek için eğitimler yapmaktadır .2016-8-

güçlendirmek için terörle mücadele etmiştir. bu Çin'in ulusal ²⁸güvenliğine yükselen Türkistan tehdidini savuşturmak amacıyla iç veya dış askeri faaliyetlerini aktif hale getirmek için Pekin'in niyetini göstermektedir.

Suriye dosyasında aktörlerin, Çin'in askeri etkilerin yansıması

Çin hükümeti, yurtdışında ve sınırları içinde askeri ve güvenlik etkinliği artırmak istemiştir, özellikle Suriye'de dikkatli adımlar atmaktadır, ancak Çin'in dış politikasına Suriye işlerinde aktif olan ülkeler ile diplomatik ilişkilerine yansımaları yol açacaktır, özellikle ABD ve Türkiye, Çünkü Rusya'nın yanında bu iki ülkelerin Suriye krizinde açık bir şekilde etkilemektedir.

Çin-Türk ilişkileri üzerine ortaya bir değişim çıkabilir, ama bu değişimler önemli olmayabilir, ve iki ülke 2010 yılında ortaklık seviyesini arttırarak aralarında stratejik ortaklık olmuştur, özellikle ekonomi yönünü ilgilendiren, ve geçtiğimiz yılın sonunda İki ülke arasındaki ticaret hacmin değişimi yaklaşık US \$ 20.2 milyar dolara ulaşmıştır. yeni ipek²⁹ yolu planının uygulanması Çin'in çabaları doğrultusunda gelecekte bu oranlar artabilir.

Siyasi olarak, bilinen o ki Türkiye Suriye rejimine karşı bir tavır almıştır, ama karşılığında Rusya, Çin'in müttefiki olarak Suriye rejimiyle ilişkileri güçlendirmek için çalışmaktadır, bu Türk dış politikasının, özellikle ekonomik yönünden uluslararası ortaklıkları inşa edilmesinde bir tutarsız olmadığını anlamına gelmektedir ama bunu Suriye krizi konusunda Türkiye'nin tutum yapısını etkilemeyecek bir şekilde olabilir, bu nedenle Çin, Suriye meselesine Suriye rejimi ve Rusya ile ilişkilerini güçlendirmesinde durmayacaktır ama Türkiye ile ortaklık seviyesi ile ilgili büyük olumsuz yansımalar olacaktır.

Çin-ABD ilişkileri ile ilgili olarak, iki ülke arasındaki ortaklık çok karışık ve karmaşık olmuştur, ekonomi olarak Pekin, Washington'un en önemli

²⁸ <https://goo.gl/8uEegD>

Abulwahab Elmakdisi ve Eyham Makdisi Elhatip: siyah atın terörü (Şam topraklarında Türkistan Beyliği) .2015-10-4

²⁹ <https://goo.gl/iMgS5e>

Çin ve Türkiye ilişkilerini ve güvenleri derinleştirmek için arıyorlar 2015-11-16

ekonomik ortaklardan sayılmaktadır, ve Washington³⁰ için en büyük üçüncü ekonomik ortağı olarak sayılmaktadır, yani her iki ülkede ekonomik düzeyde herhangi bir değişim olduğunda diğer ülkenin ekonomisini etkileyecektir, çünkü iki ülkede dünyanın en büyük sanayi ve ekonomik ülkeleri sayılmaktadır, Bu yüzden yakın ve orta vadede her iki ilke arasında ekonomi ilişkileri bir gerginliğe çaba sarf etmek yararlarına değildir.

Siyasi ve askeri düzeyde, deniz sınırı üzerinde arasındaki en önemli iki anlaşmazlık olarak tartışmalı birçok dosyalar vardır, Çin denizin güney bölgesinde, bu konu hakkında geçenlerde iki ülke arasındaki diplomatik söylemlerin tırmanmasına bir neden olmuştur, Lahey'deki daimi tahkim mahkemesinin kararından sonra Filipinlilere diplomatik bahaneler vermiştir, çünkü Filipinliler Güney Çin Denizi konusunda şikâyetle bulunmuştu, bu yüzden Pekin bu karara³¹ tepki göstererek, bölgede bir askeri çatışmanın tehlike konusunda ABD'yi uyarmıştı.

Çin cumhurbaşkanı 2015 yılında Washington ziyaret etmesinde ABD başkanı Barak Obama ile buluşmasına rağmen bu iki ülkenin sorunlarını çözülemeyecek adımlar görünmemektedir, ve ikili ilişkilerin düzeltilmesini hedefiyle aralarında³² yapılan anlaşmalar oluştur ama kısa bir zaman önce G20³³ zirvesine Çin hükümeti ABD cumhurbaşkanı Barak Obama'ya karşılama töreni yapmamasından dolayı iki devletin arasında olan sorunları ve diplomasi krize kolay çözüm gözükmemektedir, muhtemelen Suriye'de, Çin askeri faaliyetini arttırması taktirde, ABD ile ikili ilişkilerine olumsuz yansımaları olacaktır özellikle Rusya'nın yanında olursa, yani Rusya'nın Suriye'de ki müdahale faaliyetini arttıracaktır, böyle bir ortamda ABD'nin Rus ve Çin ile sorunları daha da derinleşecektir. Çin hükümetinin faaliyetleri nedeniyle, sonuçta Çin teröre karşı uluslararası koalisyon içerisinde yer alması ve Suriye'de askeri faaliyetini arttırması için, ABD ile uzlaşma yolunu bulması gerekiyor, ve Bölgedeki teröre karşı yürütülen uluslararası koalisyon çerçevesi içinde olmalıdır.

³⁰ <https://goo.gl/9vfn3D>

Çin-ABD ilişkilerinin çıkarları ve farklılıkların sınırlarını iç içe .2015-10-22

³¹ <https://goo.gl/FwioxA>

Pekin, Güney Çin Denizi'nde çatışma... Washington'u uyardı .2016-7-13

³² <https://goo.gl/iMgS5e>

Çin ve Türkiye ilişkilerini ve güvenlerini derinleştirmek için çaba gösteriyorlar 2015-11-16

³³ <https://goo.gl/UH5OLG>

Çin'de Obama için aşağılayıcı bir karşılama 2016-9-4

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Kavalik Mah. Fevzi Çakmak CD.
Sevil Apt. N11 D8, 27060
Gaziantep - Turkey
+90 537 558 5821

info@jusoor.co

www.jusoor.co

[@jusoorstudies](https://www.instagram.com/jusoorstudies)